

Wskazówka

WIADOMOŚCI

OLKUSKIE

Wskazówka

**Biuletyn Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa
na powiat Olkuski.**

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
OLKUSZ — STAROSTWO.

REDAKTOR:
MICHAŁ MITKA.

26/5

TREŚĆ:

408803

III K.

WSTĘP	Fr. Jeziorański.
SPRAWOZDANIE I. SEKCJI	
SPRAWOZDANIE II i III SEKCJI	Zofja Okrajniowa.
SPRAWOZDANIE IV SEKCJI	Z. Rzadkowski
Z SEKCJI II i III (DAL. CIĄG)	Regina Tacikowska.
SEKCJA V.	
SPRAWOZDANIE SEKCJI VI.	J. Kowalski.
Z SEJMIKU OLKUSKIEGO.	
ZBIÓRKA NA SKARB NARODOWY	Fr. Jeziorański.
SEKCJI VII.	M. M.

WSTĘP

Bibl. Jaz.

Na pierwszy zew Rady Obrony Państwa i Naczelnego Wodza mieszkańcy Olkusza w dniu 7, lipca r. b, zebrali się w sali sesjonalnej Rady Miejskiej i pod przewodnictwem starosty, Jerzego Stamirowskiego, powzięli cały szereg postanowień, organizujących powiat olkuski do akcji obrony Ojczyzny. Uchwalono wykwipować kompanję saperów pod przewodnictwem inżyniera Gerstmana, złożono i zapisano na ten cel doraźnie sto kilkadziesiąt tys. Mp. Powaga, zapał, czystość w czynach i myślach wskazywały, że stary Olkusz sercem całym, umiłowanem przegromnemo dczuł grozę położenia Małki - Ojczyzny i samorzutnie wziął się do stworzenia organizacji, spieszącej z najwydatniejszą pomocą cudownie zmartwych wstałej i znów przez wrogów na śmierć Osądzonej Polsce.

Zawiązano „Komitet Współdziałania w Obronie Ojczyzny“, wybierając jednomyślne na prezesa starostę J. Stamirowskiego. Następnego dnia było już czynnych pięć sekcji tego komitetu i przyjdum. Do pracy stanęli wszyscy, wolni od osobistych ambicji, mając tylko jeden cel na względzie — obronę Ojczyzny.

19. lipca nadeszła nominacja Fr. Jeziorańskiego na pełnomocnika Obywatelskiego Komitetu Wykonawczego Obrony Państwa na powiat olkuski, podpisana przez generała broni J. Hallera. Wobec już zorganizowanej akcji w powiecie olkuskim, rozwijającej swą działalność sprawnie i z całą gorliwością, Fr. Jeziorański uznał za stosowne przedstawić istotny stan rzeczy O. Komitetowi W. O. P. i prosić, by jego nominację cofnięto, a przesłano ją staroście J. Stamirowskiemu, który jednomyślną wala mieszkańców został powołany na prezesa olkuskiego Komitetu Współdziałania w Obronie Ojczyzny. Listem z d. 22. VII. r. b. nadeszła odpowiedź, w której Obyw. Kom. Wykonawczy Obrony Państwa wyjaśnia, że organizacja jego jest wojskową, rozkazy jego winni wszyscy ściśle wypełniać, jako pochodzące od Rady Obrony Państwa i że peł-

nomocnikiem nie może być starosta jako urzędnik administracyjny. Wobec tego Olkuski Kom. Współdziałania w Obronie Ojczyzny podporządkował się rozporządzeniom Obywatelskiemu Komitetowi Wykonawczemu Obrony Państwa, jako obejmującemu kraj cały i ani na jedno mgnienie oka nie zmniejszyła się praca i gorliwość olkuskiego komitetu W. O. O. Stosunki ułożyły się tak dobrze, tak ofiarnie i pozbawione wszelkich osobistych ambicji, iż naprawdę powiat olkuski dumny. i. być może ze swoich mieszkańców. Ojczyzna jest w wielkim niebezpieczeństwie, ofiar za dużych być nie może, musi ludność wydać z siebie siłę przepotężną t. j. dać żołnierza bohaterskiego, dać środki materialne na potrzeby Państwa, skarb narodowy zasilić złotem i srebrem, stworzyć szpital dla chorych i rannych żołnierzy, otoczyć ich największą i najserdeczniejszą opieką, wykazać temu żołnierzowi polskiemu, iż za bohaterstwo jego, za krew przełaną, za powstrzymywanie pierściami własnymi nawały dzicy bolszewickiej naród jest wdzięczny i uważa go za prawdziwego obrońcę swego, któremu należy się dziś i na przyszłość cześć i uszanowanie, opieka i troskliwość. Ludność cywilna może trochę głodować, może wyzbyć się wszelkich wygód, może sypiać na podłogach z garstką słomy pod głową, ale żołnierz polski musi odczuwać na każdym kroku, że za jego krew serdeczną, rozlaną w obronie Ojczyzny, społeczeństwo płaci mu przeogromną wdzięcznością, wyrażaną troskliwością o jego zdrowie, wygody, przyszłość jego i rodziny. Przedmiotem naszej troski winno być, czy żołnierz nasz, który od z górą kilku miesięcy jest w ciągłym ogniu, w ciągłej walce, jest w najwyższym stopniu przepracowany, czy żołnierz ten dotychczas bohaterski, nie wyczerpie się do tego stopnia, że walczyć dalej nie będzie mógł wcale. Ta wielka troska skłonić winna całe społeczeństwo do czynu szybkiego, godnego narodu polskiego, który dla całości Ojczyzny nigdy ofiar nie skąpił — dać najspieszniej i najsilniejsze posiłki. Ludzi mamy dosyć; silnych zdrowych i młodych mężczyzn jest bardzo dużo; niechże oni chwili jednej nie wstrzymują się i niech biega-

do szeregów zbrojnych obrońców Ojczyzny!

Wielki, wielki to zaszczyt służyć i walczyć w szeregach wojsk polskich, dumny być może każdy żołnierz polski, że krew swą lał obficie dla całości i wolności Rzeczypospolitej i szczęścia narodu

Dotychczasowe uchwały sejmowe wykazały, że dzisiejsza Rzeczpospolita wszystkich obywateli obdarzy jednakową opieką, że biedni znajdują najdalej idącą troskliwość o poprawę ich losu, że Państwem może rządzić każdy, czy to chłop, czy pan, czy to socjalista, czy arystokrata, lub kapitalista, musi tylko mieć, a raczej zdobyć zaufanie narodu, wyrazem którego jest sejm.

Dobrze i bardzo dobrze być może i powinno w Rzeczypospolitej Polskiej, bo mamy ustrój szczerze demokratyczny, jesteśmy wolnym narodem, zdolnym do urzędzenia się samemu. Ale biada nam, gdybyśmy się dostali znowu w jarzmo wrogów, którzy przez zgórą 100 letnie rządy robili nas najnieszczęśliwszym narodem na świecie.

Tej, cudem odzyskanej, Ojczyzny, niewolno nam stracić, gdyż wtedy przestalibyśmy być narodem polskim, stalibyśmy się bydlętem roboczym dla Niemców i Bolszewików i nigdy nie moglibyśmy sami się rządzić, nigdy nie moglibyśmy swobodnie uprawiać ukochanej ziemi naszej, wychowywać dzieci w mowie i wierze ojców naszych. Więc stańmy silnym murem przed dziką nawałą azjatycką, nie żałujmy krwi naszej, szlijmy swych mężów, braci, synów do szeregów — brońmy Ojczyzny! Nasz święty zapał, ten czysty ofiarny ogień wygasnąć nie może, winien on zapalić się coraz większym płomieniem, winien świat cały przekonąć, że dusza polska, serce polskie jest ogniskiem, które miłość niesie wszystkim biednym, ciemnym i nędznym, a pioruny wrogom.

Zmniejszenie lub usunięcie tej drugiej troski, by zapał nasz nie zagaśł, leży w naszych rękach. Jednostki światlejsze, posiadające więcej wyrobione uczucie miłości Ojczyzny, powinny wzniecać ustawicznie ten święty ogień wśród mas najszerzych swych współobywateli i dokumentować to na każdym kroku słowem i czynem, że od współ-

działania w obronie Ojczyzny nie wolno się uchylać nikomu. Dziś nie czas prośbami wciągać ludzi do pracy narodowej, dziś jest rozkaz sejmu, Naczelnego Wodza, Rady Obrony Państwa, jest rozkaz, który bez słowa sprzeciwu winien być wykonany: do broni! Do broni, Ojczyzna w wielkim

niebezpieczeństwie, dom nasz stoi w płomieniach, kto żyje i serce ma polskie, niech spieszy na ratunek, niech broni naszej świętej sprawy, ziemi polskiej i ukochanego narodu!

Ofiar nie może być za dużo, pamiętajmy, że chwila obecna, wysiłek całego narodu zabez-

pieczy szczęście nam samym, dzieciom, wnukom i dalszym pokoleniom, przekleństwo i hańba zawisnęłaby nad naszymi głowami, jeżelibyśmy mimo możliwości i siły nie sięgnęli co prędzej po laury zwycięstwa!

Fr. Jeziorański.

SPRAWOZDANIE I. SEKCJI.

Niezwłocznie po powołaniu do życia Olkuskiego Komitetu współdziałania w obronie Ojczyzny, wyłoniła się z tegoż sekcja finansowa, zadaniem której jest zbieranie środków materialnych, któreby umożliwiły wykonanie celów Komitetu.

Do składu komisji weszli: K. Golański jako przewodniczący, K. Tacikowski jako zastępca, B. Seroczyński jako sekretarz, B. Jasiński, rabin Rosenstrauch, M. Talerman, B. Wajchselfisz, A. Machnicki, S. Witczyński, Słomski, Radwanowski, K. Wajgelt, A. Okrajni i J. Osmołowski jako członkowie. W okresie czasu od 9 lipca do 1 sierpnia r. b. sekcja odbyła pięć posiedzeń i ustaliła podstawy opodatkowania na cele Komitetu. Przyjęto za zasadę, że każdy obywatel kraju, niezależnie od poważnych podatków, jakie mu wypadnie zapłacić na rzecz Skarbu, musi współdziałanie swoje z Radą Obrony Państwa wyrazić poważniejszymi ofiarami, mianowicie jednorazowem w wysokości 2% od posiadanego majątku i miesięcznymi, aż do chwili ustania potrzeby, w wysokości 2% miesięcznego zarobku. W myśl tej uchwały p. p. rabin Rosenstrauch, M. Talerman, K. Wajgelt, B. Wajchselfisz, B. Jasiński, i J. Osmołowski zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje podjęli swoją pracę na terenie miasta Olkusza, zbierając deklaracje o

wysokości składek, jakie zobowiązać się płacić podpisujący, oraz same składki. Komisja finansowa niezależnie od tego opracowała wzór drukowanych znaczków opiewających na kwoty 20 fenigów, 50 fenigów, 1 markę, 2 marki i 5 marek i zaopatrzwszy w nie poszczególne zakłady handlowe i przemysłowe, zobowiązała je do doręczenia znaczków na właściwą kwotę nabywcom towarów i pobierania od nich dwuprocentowego dodatku do ceny tychże towarów, poczynając od 10 marek wwyż. Zakłady gastronomiczne opłaty te na rzecz Komitetu pobierają w stosunku 10%. Wreszcie wszystkie urzędy oraz osoby wolnych zawodów zobowiązane zostały do pobrania na rzecz Komitetu przy ściąganiu należności na rzecz skarbu, oraz uprawnionego wynagrodzenia osobistego, 10% dodatku. Że akcja ta Komitetu spotkała się z całym zrozumieniem i poparciem ze strony miejscowego społeczeństwa niech świadczą cyfry.

Do dnia 7 sierpnia zebrano ogółem:

na ogólne cele Komitetu
130653, 66 m.
z których wydano 65000 — „

tak że pozostałość na
7 b. m. wynosi 65653, 66 fen.

na wykupowanie
komp. saperów 121466, 17 m.

na wykupowanie
komp. saperów 104000 — „
17466, 17 f.

Na powyższe kwoty w przychodzie w ogólnej sumie 252, 191 m. 83 fen. złożyły się w pierwszym rzędzie jednorazowe ofiary oraz miesięczne składki. Z pomocą komisji przy zbieraniu miesięcznych składek przyszły liczne rzesze pracowników państwowych, kumunalnych, handlowych i przemysłowych którzy bezpośrednio opodatkowali się w granicach od 1 do 5%, a niektórzy nawet do 10% otrzymanego uposażenia i ściąganie kwoty podatkowe wpłacone do kasy komitetu. Poważną rubrykę w przychodzie stanowią również kwoty, zbierane w biurach na listy, z których narazie wydano p. p. Kuźniakowi i Olesiovi z Klucz, Cisowskiemu z Bolesławia oraz Wewerkowi, Golańskiemu, Osmołowskiemu, i J. Okrajniowej z Olkusza. Wpływów za znaczki od kupców jeszcze nie wniesiono do kasy, lecz są one oczekiwane już w dniach najbliższych. Akcja zdobywania środków potrzebnych dla Komitetu rozpoczętą na terenie samego Olkusza skierowuje się na cały powiat i ma widoki pełnego powodzenia.

Na zakończenie zaznaczyć wypada, że w niedalekiej przyszłości zmienne jakkokolwiek dotychczas obfite źródło ofiar dobrowolnych zastąpione zostanie dzięki uchwale Sejmiku Powiatowego przez jednorazowe przymusowe opodatkowanie całej ludności powiatu na rzecz obrony Ojczyzny.

Listą osób i instytucji, które złożyły ofiary na rzecz formującej się kompanji saperów i Komitet Współdziałania w Obronie Ojczyzny.

a) Na kompanję Saperów :		
1. J. Ryszkiewicz	1000.—	mp
2. S. Kinderman	100.—	
3. Skielski	100.—	
4. Bobrzecki	200.—	
5. Sierosławski	100.—	
6. E. Jeleń	200.—	
7. A. Cuglewski	300.—	
8. A. Krajkowski	100.—	
9. W. Gołębiowski	100.—	
10. J. Osmołowski	100.—	
11. F. Jeziorański	1000.—	
12. J. Majcherkiewicz	500.—	
13. S. Kugler	1000.—	
14. W. Słomski	300.—	
15. M. Kinderman	100.—	
16. H. Żelaszkiewicz i syn	200.—	
17. J. Opalski	500.—	
18. S. Gdesz	200.—	
19. Kniefel	50.—	
20. Dr. Damelski	200.—	
21. A. Kostorkiewicz ppr.	100.—	
22. I. Paul	100.—	
23. Książek	200.—	
24. C. Jasiński	300.—	
25. E. Wocko	100.—	
26. J. Stamirowski	200.—	
27. K. Wieczerski	200.—	
28. S. Czernicki	100.—	
29. B. Seroczyński	1000.—	
30. W. Chwazik	50.—	
31. M. Opatowiecki	500.—	
32. F. Gerstman	200.—	
33. K. Łazowski	100.—	
34. W. Otto	1000.—	
35. J. Świątkowski	500.—	
36. A. Machnicki	1225.—	
37. S. Kuzniak	200.—	
38. J. Bystydzieński	100.—	
39. W. Ogrodzki	100.—	
40. O. Janówna	100.—	
41. W. Jedlikowska	200.—	
42. A. Kryński	300.—	
43. J. Janikowski	25.—	
44. J. Żelawski	100.—	
45. Dział Handlowy Kom. Ratunkowego	10000.—	
46. Olk. Towarzystwo Wzaj. Kredytu	10000.—	
47. S. Opalska	500.—	
48. B. Jasiński	2000.—	
49. Spółka Kom. Handl.	1000.—	
50. Szymański	500.—	
51. M. Gruzewska	1000.—	
52. Radłowsy	1000.—	
53. K. Kowalska	153.—	
54. W. Hordyński	200.—	
55. J. Kowalski	100.—	
56. J. Kolasińska	25.—	
57. M. Witkowski	100.—	
58. C. Cieplakówna	30.—	
59. S. Kuszelewski	100.—	
60. T. Kulikowski	100.—	
61. P. Dynierowicz	100.—	
62. F. Seibior	300.—	
63. W. Stawnicki	200.—	
64. J. Florckiewicz	100.—	
65. Z. Rzadkowski	100.—	
66. D. Głajtman	200.—	
67. W. Piotrowski	100.—	
68. Witczyński	2000.—	
69. Br. Schein Sławków	1000.—	
70. K. Golański	10000.—	
71. M. Stachurska	100.—	
72. Ch. Moszkowicz	1000.—	
73. H. Czarniecki	1000.—	
74. J. Pilewicz	200.—	
75. Urz. Staros. i Referat	2370.—	
76. M. Krełowski	1000.—	
77. J. Rynczak	100.—	
78. M. Sikorski	200.—	
79. P. Zurada	100.—	
80. P. Hendsolt	500.—	
81. K. Tacikowski	1000.—	
82. B. Makowski	100.—	
83. Pracown. Sejm. Pow.	11160.—	
84. Z. Puternicka	50.—	
85. A. Jochimek	10.—	
86. J. Mrówka	10.—	
87. W. Cupiał	20.—	
88. B. Kowalski	"	
89. J. Świątek	500.—	
90. M. Pyzalska	30.—	
91. B. Płaczek	50.—	
92. W. Kościński	"	
93. M. Łydką rb. 60	129.60	
94. M. Kalina	150.—	
95. M. Osów	100.—	
96. M. Melcer	"	
97. Grzałowski	"	
98. Królikowski	"	
99. S. Siedlecki	1000.—	
100. Krawczykowa	100.—	
101. A. Keferstein	3000.—	
102. A. Sajkiewicz	50.—	
103. J. Łapiński	1000.—	
104. J. Turbas	30.—	
105. A. Majcherkiewicz z Rabsz.	100.—	
106. Z. Przegaliński Strzem.	20.—	
107. J. Zientalówna Rabsz.	50.—	
108. J. Lewandowski	" 100.—	
109. J. Krępicka	" 50.—	
110. F. Witkowska	" 20.—	
111. K. Grzywacz	100.—	
112. S. Owitowski	"	
113. Straż. Ogniowa Imbramowice	2000.—	
114. Kom. Opieki nad żołn.	5000.—	
115. R. Bosiak od pobor.	734.—	
116. W. Kipiński	1000.—	
117. A. Szpak	500.—	
118. Okrajniowie	1000.—	
119. Tow. Poż. Oszczęd.	3000.—	
120. Rozmanitowa	200.—	
121. Łazawska	100.—	
122. Kuzniak	5.—	
123. W. Głajtman	280.—	
124. J. Geldbard	500.—	
125. J. Kugierowa ze zbiórki	3939.07	
126. B. Nowicki	1000.—	
127. W. Turbas	200.—	
128. Karwiński	"	
129. Urzęd. Inspek. Skar- bowej	500.—	
130. K. Łazowski zebrane przy wydawaniu towar.	1540.	
131. Żuławiński	400.	
132. Świeżewski	200.	
133. Zebrano na poborze do wojska	100.	
134. Cyryński	50.	
135. Szopa	20.	
136. Żurada	50.	
137. Gruber	100.	
138. Makowski	1000.	
139. Urzęd. P. U. Z.	1200.	
140. W. Tabor	5.	
141. J. Jurek	10.	
142. M. Zerdha	"	
143. J. Gęgotek	"	
144. X.	5.	
145. S. Nowakowski	25.	
146. J. Paradowski	20.	
147. H. Kefersteinowa	500.	
148. E. Sajda	20.	
149. B. Tyszka	100.	
150. J. Rowiński	20.	
151. W. Hertzowa	300.	
152. J. Świętochowska	25.	
153. S. Mirowski	100.	
154. K. Kazowski zebr. przy wydawaniu towarów	1000.	
155. J. Lender	3000.	
156. Związek prac. handl. na poświęc. kuchni	2527.	
157. B. Gruzewska	100.	
158. B. Paczek	1000.	
159. K. Łazkowski od tow.	440.	
160. L. Jasiński zebrane	1100.	
161. F. Kiszka	200.	
162. J. Gurbiel	2000.	
163. Przy poborze	1026.	
164. Mędek z odpustu w Bydl.	748.	
165. Wieś Lesieniec	115.	
166. Wieś Grzegorzowice	1370.	
167. Wieś Sieciechowice	9865.	
169. S. Krępicki zebr. przy wydawaniu towarów	779.50	
wplacono do dnia 7/8 121466.17		
b) Na Komitet Współdziałania w Obronie Ojczyzny.		
1. K. Golański 10% ^o od uisz. rejent.	676.	
2. Z. Wyżewska zebr. na odczytanie 117	601.50	
3. Rabin Rosenstrauch	60.	
4. J. Libermensz	40.	

5 M. Szwarberg	40.	63 M. Talerman	1000.	115 N Frenkiel	20.
6 J. Kajzêr	20.	64 W. Fronik	10.	116 B. Gertler	20.
7 Moszkowicz	40.	65 M. Chmielewska	100.	117 Wójt gminy Ciano-	
8 Szwarberg	100.	66 Goralowie	30.	wice	1332.
9 J. Reiszfeld	25.	67 J. Zelawska	100.	118 Sejmik Pow. urz. za	
10 Rubinlicht	40.	68 M. Fronkowa	200.	lipiec	263.
11 J. Safirsztajm	30.	69 S. Szczurowski	200.	119 K. Golański 10% od	
12 M. Frydman	20.	70 K. Gamon	30.	uiszcz.	900.
13 D. Gertler	10.	71 F. Kiszka	20.	120 Urząd. Dział. Han-	
14 R. Herszberg	1.	72 S. Wolnicki	20.	dlowego za lipiec	3466.20
15 Dancygier i Frydman	60.	73 M. Habertowa	10.	121 Parafia Minoga	16850.
16 A. Blumenfeld	10.	74 S. Bujno	100.	122 „ ” Ogrodzieniec	3384.
17 A. Brukner	20.	75 B. Stalmarska	200.	123 „ ”	4.50
18 R. Glajtman	20.	76 A. Szpik	20.	124 Pracow. Rejenta za	
19 F. Z. Hertz.	20.	77 B. Jasiński 10% od		lipiec	1174.
20 S. Szykman	20.	uiszcz.	180.	125 J. Kuglerowa z loterji	
21 S. Majerczyk	20.	78 K. Golański 10% od		fantow.	28378.
22 A. Wajcman	20.	uiszcz.	1501.	126 S. Siedlecki	45.
23 S. Frenkiel	20.	79 K. Golański 10% od		127 Urząd. Wzajm. Kred.	
24 J. Frenkiel	30.	uiszcz.	945.	za lipiec	373.
25 J. Horowicz	20.	80 Ks. Opara od miesz.		128 Robotn. Płuczki	
26 J. Geldbard	40.	Ogrodzieniec	1700.50	„Józef“	612.
27 A. Frenkiel	40.	81 K. Golański 10% od		129 Urząd. Wyd. Apr.	
28 Wajchselfisz	30.	uiszcz.	2410.	Rady miasta	203.
29 R. Grynberg	10.	82 Wójt gminy Kidów	100.	130 K. Golański ze zbiórki	
30 D. Kaufman	40.	83 Stefanowiczowie	25.	Kuglerawej w. d. 12/7	76.
31 Wdowa po B. Narcyzu	10.	84 K. Golański 10% od		131 Prac. fabr. Westen	
32 M. Słomnicki	50.	uiszcz.	2111.	za lipiec	2964.60
33 S. Ungier za 2 mies.	50.	85 P. Gutfeld	1000.	132 Rabsz. Stow. Spoż.	
34 H. Sztajenberg	20.	86 P. Trajman	39.	pracow.	40.
35 M. Talerman	300.	87 A. Parasol	100.	133 Ojców z różnych	
36 Rabin Rosenstrauch	300.	88 A. Rotner	50.	wpłat	26830.60
37 J. Libermensz	200.	89 A. Kerner	150.	134 Jan Perkowski 10%	
38 M. Szwarberg	200.	90 M. Frenkiel	100.	od uiszcz.	370.
39 J. Kajzer	100.	91 H. Feldbaum	100.	135 Pracow. Spółki Kom.	
40 J. Rajsfeld	75.	92 B. Waldman	200.	za lipiec	222.70
41 Rubinlicht	200.	93 F. Fuksbruner	500.	136 K. Golański 10% od	
42 J. Safirsztajm	100.	94 F. Rabinowicz	200.	uiszcz.	971.
43 M. Frydman	100.	95 Z. Sandzer	300.	137 Rabin Sz. Zajęc	
44 R. Hersberg	50.	96 J. Tendler	150.	Sławków	35.
45 Dancygier i Frydman	300.	97 J. Grossman	30.	138 Inspekt. Szkół p.	
46 A. Blumenfeld	50.	98 Sz. H. Blumenfeld	100.	Olkusk. od nauczycieli	1657.
47 A. Bruchner	100.	99 N. Frenkiel	100.	139 Urząd. Starost. za	
48 R. Glajtman	50.	100 B. Gertler	50.	lipiec	734.
49 J. H. Freilich	50.	101 P. Gutfeld	100.	140 Pracow. składu apt.	
50 S. Szykman	50.	102 H. Trajman	20.	Okrajni	36.
51 S. Majerczyk	50.	103 A. Parasol	25.	141 Starosto Olkuskie	600.
52 A. Wajcman	100.	104 A. Rotner	15.	142 Kom. polic. Państw. 18367.	
53 S. Frenkiel	40.	105 A. Kerner	50.	143 Polska Macierz Szkol.	
54 J. Frenkiel	100.	106 M. Frenkiel	20.	koło w Olkuszu	1000.
55 J. Horowicz	100.	107 H. Feldman	20.	144 Straż Ogniowa w Po-	
56 S. Grenkiel	200.	108 B. Waldman	30.	morzanach	1000.
57 A. Frenkiel	250.	109 T. Fuksbruner	50.		
58 B. Wajchselfisz	100.	110 T. Rabinowicz	40.		
59 D. Kaufman	100.	111 Z. Sandzer	50.		
60 Wdowa po B. Narcyzu	50.	112 J. Tendler	40.		
61 H. Sztajenberg	100.	113 J. Grossman	10.		
62 D. Glajtman	1000.	114 Sz. H. Fuksbruner	20.		

Razem zebrano na ko-
mitet Współdziałania
w Obronie Ojczyzny do
d. 7/8. 1920, 133289. 66

SPRAWOZDANIE II. i III. SEKCJI.

Na pierwszym zebraniu Komitetu Współdziałania w Obronie Kraju, odbytem w Starostwie dnia 9. lipca b. r., Komitet Opieki nad żołnierzem polskim w Olkuszu oddał się do dyspozycji nowo zawiązanego Komitetu Obrony, przyczem Z. Okrajnowa oświadczyła zebranym o gotowości kobiet zrzeszonych w Kom. Opieki do pracy w opromie Ojczyzny, zgłosiła również i Liga Kobiet swe przystąpienie do Komitetu. Po podziale na sekcje uchwalono sekcje II i III oddać kierownictwu Z. Okrajnowej i p. R. Tacikowskiej.

Sekcja II. obemuje :

- 1) Opieka nad ochotnikami i żołnierzami
- 2) „ „ rodzinami ochotników i żołnierzy
- 3) „ „ chorymi
- 4) Dział gospodarczy
- 5) „ oświatowy

Opiekę nad ochotnikami, żołnierzami i rodzinami oraz sekcje III ekwipunku objęła p. Z. Okrajnowa

Dział sanitarny, gospodarczy i oświatowy objęła p. R. Tacikowska — przyczem obie przewodniczące działają w porozumieniu.

Sekcja II III wydały odezwę do kobiet wzywającą do współpracy następującej treści :

Do kobiet polskich.

Z powodu ciężkiego położenia Ojczyzny, Rada Obrony Państwa uderzyła w dzwon trwogi.

Wódz Naczelny wydał odezwę, wzywającą cały naród do broni i pracy.

Mężczyźni zdolni do noszenia broni idą dobrowolnie bronić granic Polski, porzucając rodziny, dobrobyt i stanowiska.

W Olkuszu formuje się oddział saperów, składający się z przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa. Zastąpić porzuconą przez mężczyzn pracę narodową, społeczną i zawodową winny natychmiast kobiety.

W tym celu wzywa się kobiety Polki wszystkich stanów i zawodów:

włóścianki, wyrobnice, pomocnice domowe, pracownice fabryk i wszelkich odłamów życia gospodarczego, przemysłowego i rzemieślniczego, urzędniczki, nauczycielki, obywatelki miejskie i wogóle wszystkie Polki, którym dobro Ojczyzny jest drogie, które pragną Ojczyznę mieć wolną, do zgłoszenia się w Komitecie Współdziałania w Obronie Ojczyzny zawiązanym w Olkuszu.

Komitet ten podzielony na działy : 1) Opieki nad żołnierzem i rodzinami, 2) sanitarny, 3) zbiórki bielizny, odzieży i metali, 4) szwalni i t. p. przyjmować będzie zgłaszające się osoby do współpracy w wymienionych działach.

Stanowiska obejmowane zastępczo przez kobiety, winny być podjęte niezwłocznie, aby bieg spraw w przemyśle, handlu i urzędach nie uległ przerwie.

Nie wymaga się porzucenia swych obowiązków na dzień cały, każda zgłaszająca się osoba niech da choć godzinę pracy dziennie, a już tem samem spełni swój obowiązek. Niech każda kobieta czująca się Polką pomna na ważność i doniosłość chwili, porzuci

wygody, stroje i zabawy, Polki w dobie obecnej muszą pracować dla Ojczyzny i żołnierza, muszą stanąć ramię przy ramieniu, gdyż Ojczyzna czynu od nas żąda.

Uchylające się... godne będą napiętnowania, po zwyczajem w Polsce uwolnionej od wrogów żywać będziemy wypoczynku i szczęścia.

Olkuski Komitet Współdziałania w Obronie Ojczyzny.

Biuro mieści się w Szkole Rzemieślniczej Miejskiej Czynne codziennie od godz. 10-12 w poł. i od 5-8 wieczorem.

W celu ułatwienia pracy rozdzielono sekcje na podsekcje.

I. (a) Opieki nad ochotnikami i żołnierzami — przewodnicząca p. M. Radłowska.

(b) Opieki nad rodzinami i ewakuowanymi przewodnicząca p. J. Osmołowska 18 członków pp. Budzińska, Chmielewska, Döllerówna, Hordyńska Marja, Kurzejowa, Krępicka, Kościński, Królikowski, Migdałowa Marja, Madalińska Grażyna, Mandatówna Helena, Przeradzka Helena, Ruszkowska Stanisława, Ruszkowska Walentyna, Słomka Tekla, Stolarska Marja, Spyrczyńska Bronisława, Wyżewska Zofia, Zielewiczowa Katarzyna, Zielewiczówna Marja i Żeńska Drużyna Harcerska.

II. Sanitarna — przewodnicząca p. Owitowska zastępczyni p. Tomaszewska 41 członków — pp. Czernicka, Czechowska, Drgaszowa, Furgalówna, Filawska St. Gdeszowa Z., Gołabkówna St., Grzywaczówna, Gadomska, Rozmanitówna, Sperczyńska, Świątkowska, J., Jarnówna T., Jedlikowska W., Jasińska W., Jarnowa L., Łazowska Z., Kolasińska J., Kocytianka A., Krępicka A., Kowalska J., Miedziejewska, Murzynowska, Nidecka M., Okrajnianka Z., Okrajnianka J., Osmołowska W., Pisulewska M., Radłowska M., Szymalska F., Słomski W., Stolarska W., Wyżewska Z., Waligórska, Żelawska J. Zdrzalikówna St. Zielewiczówna M.

III. pods. gospodarcza — przewodnicząca p. Kupermanowa — zastępczyni p. Kurzejowa. 25 członków pp. Broczkowska Aniela, Boska Br. Cynke J. Cynke Ludwik, Chmielewska A., Chodorowska, Gnatowska, Gdeszowa Z., Godowska, Giedroyciowa M., Jarocka, Jedlikowska, Krępicka A., Kiszkowa, Krełowska H., Migdałowa, Pilewiczowa, Serednicka, Samulska, Ścibiorowa, Weisłowa J.

IV. podsek. Oświatowa — przewodnicząca p. Tacikowska zastępczyni p. Z. Krawczykówna. 5 członkin — pp. Furgalówna, Jarnowa Ludmiła, Ludwińska M., Stolarska J.

V. podsek. Odzieżowa — przewodnicząca p. Rzakowska sekretarka p. Kowalska Janina. 20 członków — pp. Broczkowska, Dragaszowa, Giedroyciówna M., Jarnówna T., Jasińska W., Kupkówna St., Kirdejkówna, Krełowska, Murzynowska, Patkowna M., Ścibiorowa M., Stolarska J., Świątkowska M., Strączyńska J., Waligórska, Żarska.

VI. Szwalnia — przewodnicząca p. Kowalska Wanda sekretarka p. Kowalska Janina. 33 członkinie — pp. Bystdzieńska, Chmielewska, Chrzanowska, Gruzewska Br., Halkiewicz M., Hensoldtówna, Jarnówna C., Jeleniowa, Kuglerowa, Kicińska M., Łosiowa M., Łosiówna K., Marcowa, Maliszewska,

Osmołowska Janina, Orasińska M., Przeradzka H., Piotrowska H., Rajdecka Z., Rozmanitowa, Radłowska, Stachurska M., Selecka Br., Słomska W., Strzelecka St., Tomaszewska, Witczyńska, Wyrwałówna, Wcisłowa oraz Związek Młodzieży Polskiej, urzędniczek i robotniczek fabryki „Westen“, — fabryki cementu „Klucze“ i Żeńska Drużyna Harcerska.

VII. podsek. **Zbiórka metali** — przewodniczący pp. Jarno Jan i Kowalski Ignacy
członkowie — Męska Drużyna Harcerska.

VIII. **Biuro** — kierowniczką - p. Wyżewska Zofia

Członkinie dyżurujące w biurze :

Filawska M., Jarnówna T., Kowalska J., Ludwińska M., Ogrodzka L., Rajdecka K., Skibińska Halina, Żakowska J., Zdralikówna H., Żelawska Z.,
Sekretarka II i III sekcji p. Bacowa Iza.

SPRAWOZDANIE DZIAŁALNOŚCI SEKCJI

za czas od d. 9. VIII. do 16. VIII 1920 r.

Podsekcja Opieki zajmowała się urządzeniami koszar dla Ochotników: Saperów i uczni Gimnazjum, zaopatrzyła żołnierzy w koce, bieliznę, mydło i różne potrzebne rzeczy, wystarała się o prawo korzystania z kąpeli ludowych, zajmowała się urządzeniem nabożeństw na intencję wychodzących ochotników, organizowała pożegnania dla wychodzących.

Z darów w naturze otrzymano:

- 1) 40 par butów długich — Rada Miejska
- 2) 80 szt. medalików — Siostry Miłosierdzia
- 3) 1 fura wiór drzewnych — T-wo Akc. Fabr. „Westen“
- 4) 100 sztuk menażek, łyżek i dwa kotły — T-wo Akc. Fabr. „Westen“
- 5) 40 f. mydła — T-wo Hygieny ludowej
- 6) Kwiaty — pp. Cissowscy, Wegelusowie, Filawscy, Stypulska, i S. Opalska
- 7) Konia dla Oddziału Olkusk. Saperów — p. Chranowski
- 8) Robota papierosów bezinteresownie — p. Wachulec
- 9) 2 konie, wóz, siodła, uprzęż, narzędzia saperskie jak: łopaty, kilofy, siekiery, niwelator, kuźnia i inne — razem 155 przedmiotów potrzebne do robót saperskich wypożyczył na czas wojny — Sejmik pow. Olkuskiego.

Z zakupionych przez Opiekę za 17497 mk. przedmiotów rozdano:

Saperom:

45 sztuk medalików	30 mk. — fen.
78 pudełek pasty do obuwia	736 „
40 sztuk szczotek do obuwia	222 „
40 „ „ do ubrania	710 „
42 „ grzebieni	480 „
48 „ guzików do mundurów	34 „
2 pudełka guzików	60 „
36 szt. guzików do bielizny	36 „
80 motków nici	148 „
3 papierki igieł	9 „ 50 „
40 sztuk lusterek	75 „
2 szt. szczotki do podłogi	68 „

1 liter nafty	2 „ 50 „
87 szt. orzełków	176 „
70 „ gwoździ	— „ 70 „
przybory szewckie	309 „
5 szt. klódek	80 „
5 par zawias	65 „
5 szt. skobli	15 „
4 wiadra do wody	360 „
szpagat	40 „
smarwidło do wozu	40 „
10 f. toreb papierowych	15 „
20 dużych arkuszy papieru	54 „
5 szt. worków	150 „
1 harmonja	550 „
305 szt. pocztówek	244 „
58 „ ołówków	128 „ 50 „
660 „ papierosów	330 „
82 funt. mydła na drogę	1558 „
48 pus. mleka skondensowanego	192 „
Różne	520 „ 60 „
3 kawałki mydła do kąpeli	114 „

Razem 8552 mk. 80 fen.

Oprócz tego do koszar wydano 13⁰⁰ mydła pochodzącego z daru.

Harczom, uczniom i nauczycielom ochotnikom rozdano:

51 szt. notesów	162 mk. — fen.
73 „ ołówków	149 „ 70 „
12 „ szczoteczki do zębów	64 „
100 motków nici	200 „
5 paczek igieł	15 „ 50 „
20 sztuk grzebieni	60 „
150 „ papierosów	130 „
żołd	389 „
na zapomogi pieniężne	380 „
słoma do koszar	150 „
Różne	250 „

Razem 1955 mk. 20 fen.

80 sztuk medalików pochodzących z daru i 22 f. mydła rozdano:

1 Rodzinie ochotnika udzielono zapomogi pien. 100 mk. oraz 20 f. kaszy i mąki, 1 fun. cukru z daru T-wo Dobroczyńności.

Pozostało w opiece przedmiotów różnych za 6989 mk.

Szwalnia.

Członkinie zajęły się szyciem bielizny dla ochotników, uchodźców i dla chorych do szpitala, oraz zbiórką bielizny po domach.

zakupiono.

102 ¹ / ₂ mt. płócienna	10578 mk. — fen.
1217 ² / ₃ mt. surówki	50274 „ 49 „
15 szt. ciepłej bielizny	3258 „ 45 „
45 mt. wstążki na kokardki	800 „
guziki i dodatki	1798 „ 55 „

Razem 66709 mk. 49 fen.

Wydano uszytej bielizny

Saperom ;	
92 szt. koszul	12880 mk. — fen.
97 par kałesonów	12570 „
50 sztuk chusteczek	500 „
49 „ ręczników	625 „

90 „ kokard	400 Mk.
86 par onucek	1032 „
Dodatki do szycia i różne	937 „ 95 „
Razem	28944 mk. 95 fen.

Harcerzom i uczniom ochotnikom

25 sztuk k. szul	3500 mk. — fen.
18 par kałesonów	2500 „
52 sztuk chusteczek	520 „
36 „ ręczników	360 „
87 par onucek	1044 „
90 sztuk kokard	400 „
5 „ ciepłej bielizny	1250 „ 44 „
Dodatki do szycia	300 „
Razem	9874 mk. 44 fen.

Uchodźcom

2 szt. koszul	280 mk. — fen.
2 pary kałesonów	240 „
4 sztuk ciepłej bielizny	280 „
9 „ chusteczek	90 „
17 mt. surówki	702 „ 10 „
Razem	1592 mk. 10 fen.

Ogółem rozdano bielizny za 40411 mk. 49 fen.

Pozostało towaru za 26298 mk

Zebrano starej bielizny:

40 sztuk koszul, 25 par kałesonów, 5 sztuk poszewek, 10 sztuk ręczników, 9 sztuk serwetek, 5 sztuk prześcieradeł, jedna koszula damska, jedna koszula dziecienna, jedna spódnica, 1 para pończoch wełnianych, 23 pary skarpet, 1 para rękawiczek, 18 sztuk chusteczek do nosa, 6 sztuk kawałków starych.

z tego przerobionej bielizny otrzymano:

28 sztuk koszul, 19 par kałesonów, 5 sztuk poszewek, 9 sztuk ręczników, jedna serwetka, 5 sztuk prześcieradeł.

Rozdano:

3 sztuk koszul, 7 par kałesonów. Reszta bielizny została przeznaczona do szpitala wojskowego.

Dodatki do szycia otrzymano z darów:

12 szpilek nici i 4 motki i 5 tuzinów guziczek.

Podsekcja Odzieżowa zajmowała się wyekwipowaniem żołnierzy ochotników na front, zbiórką odzieży po domach oraz szyciem mundurów i bielizny.

Materiałów nowych zakupiono:

126 mt. płótna na bluzy	17567 mk. — fen
42 „ „ na spodnie	9160 „
27 sztuk kocy	9470 „
41 ³⁰ mt. biał na koce	9580 „
10 mt. sukna na czapki i mundury	4950 „
Dodatki do czapek	1068 „
31 mt. płótna na plecaki	4530 „
¹ / ₂ „ sukna na wypustki	125 „
Robota mundurów	4100 „
„ czapek	1000 „
Dodatki i różne	3016 „
Razem	64567 mk.

Wydano:

Saperom:

40 bluz za sumę	12675 mk. — fen
36 par spodni za sumę	8640 „
29 sztuk plecaków za sumę	4400 „
44 „ kocy za sumę	15488 „
45 „ czapek z rob. i dod.	3975 „
Robota mundurów	4100 „
Dodatki i różne	5079 „
3 mundury sukienne	1860 „
Razem	56217 mk.

Harcerzom i uczniom ochotnikom:

9 sztuk bluz	2500 mk. — fen.
4 pary spodni	1000 „
9 sztuk kocy	2700 „
1 „ plecak	250 „
Dodatki i różne	1900 „
Razem	8350 mk.

Razem wydano za 64567 „

Z ofiar otrzymano:

100 sztuk menażek, łyżek i 2 kotły T-wo Akc. „Westen“, 6 mt. sukna nowego pp. Kefersteinowie (uszyto 6 par spodni), 12 par spodni, 8 bluz, 9 par kamaszy, 8 czapek, 1 chlebak, 1 palto damskie, 2 okrycia damskie, 1 sutanna, 4 koce, 10 par owijków.

Z tego rozdano:

10 par owijków, 4 bluzy, 10 par spodni, 7 par obuwia, 70 szt. menażek, 70 sztuk łyżek, 2 kotły, 4 czapki, 1 chlebak, 4 koce, 1 sutanna zużyta na reperacje odzieży.

Pozostała odzież z wyjątkiem palt damskich jest zniszczoną i nie nadaje się do użycia.

Ofiar w gotówce przyjęto na listy i kwitarjusz do dn. 16 VIII. b. r. 2556 mk. 50 f. — jaka to suma została wniesioną do kasy Tow. Wzajemnego Kredytu na rachunek Sekcji Finansowej.

Zbiórka metali.

Przedmioty ofiarowane przez mieszkańców m. Olkusa.

1 pierścionek złoty z turkusem, 5 pierścionków srebrnych (różnych), 1 zegarek srebrny, 1 papierośnica srebrna (zepsuta), 1 zapalniczka srebrna, 1 brelok, 2 chlebaki, 6 butelek polowych, 3 menażki, 1 toporek saperski, 6 bagnatów, 3 karabiny (dobre), 8 karabinów (zepsute) 1 siekierka, 1 hebel, 1 młotek, 10 łopatek saperskich, 1 pas skórzany, 2 cieszaki saperskie, 1 koc, 2 funty prochu, 23 pudy i 11 funt. różnych części mosiężnych, 3 pudy i 30 funt. różnych części miedzianych, 5 funt. naczyń kuchennych i aluminiowych, 9 f. ołowiu, 692 sztuk naboju karabinowych i 60 sztuk naboju brauningowych.

Przedmioty ofiarowane przez mieszkańców cementowni w Kluczach.

1 karabin, 6 toporków, 17 łopatek saperskich, 12 manierek, 6 menażek, 12 bagnatów, 738 naboju karabinowych, 1 para ostróg, 1 pochwa do szabli, 1 blaszanka, 1 zegar szrapnelowy, 1 obciążki, 1 zamek karabinowy, 3 próżne szrapnele, 1 paczka kulek ołowianych, 1 pudełko kapiszonów i 40 funt łusek karabinowych.

Wzamiem metali w gotówce złożono:

3190 mkp. i 16 rb. papierowych, 1½ rb. srebrem, 3 rb. 25 kop. bilonem, 1 kor. 20 hal. bilonem i 24 funty miedzi.

Wyżej wymienione przeomioty i gotówka od d. 1 IX. b. r. będą złożone w odpowiednich urzędach.

Złożone w biurze sekcji II i III pierścionek srebrny p. Żelawski, dewizka z metalu p. Grottman, 2 kor. 30 hal. bilonem, 2 rb. bilonem, i 25 fen. bilonem p. Henzoldtówna wniesiono do działu Handl. Komit. Ratunk. na Skarb Naradowy.

Oprócz intensywnej pracy przewodniczących podsokcji i członków podkreślić należy działalność:

1) Starostwa 2) Rady Miejskiej 3) Komitetu Ratunkowego powiatu Olkuskiego 4) Szwalni Sióstr Miłosierdzia 5) Drużyny Harcerskiej Żeńskiej 6) Związku młodzieży polskiej 7) Pań urzędniczek i robotnic fabryki „Westen“ w Olkuszu 8) Cementowni — „Klucze„ 9) Orkiestry fabr. „Westen“ w Olkuszu 10) pp. Mroźkiewicza i Jędrzychowskiego oraz 11) wszystkich panów krawców Olkuskich z p. Gliksztajnem na czele, którzy część roboty wykonali bezpłatnie 23 VIII. 1920.

Zofia Okrajnowa.

SPRAWOZDANIE SEKCJI IV-ej.

✓ Sekcja IV-ta Olkuskiego Komitetu Współdziałań w Obronie Ojczyzny zorganizowana została na zebraniu organ zacyjnym Komitetu w dniu 8-ym lipca 1920 r.

W skład Sekcji weszli: Inspektor szkolny Leon Jasiński jako przewodniczący, Stanisław Kinderman sekretarz i członkowie: Eugenjusz Zygmund, Maks, Witkowski, M. Krełowski, E. Jeleń, Królikowski, Piotrowski, J. Witczyńska.

Na pierwszym posiedzeniu postanowiono koep-tować na członków Sekcji pp. Masłońskiego, J. Rzepeckiego, Fr. Kiszkę i J. Stachurskiego.

Zadaniem Sekcji uświadamienie ludności wiejskiej za pomocą wieców, odczytów i pogadanek o ważności chwili obecnej, grożącym zalewie bolszewizmu i wszczęcie agitacji w kierunku zwalczania ciemnoty i obojętności mas iudu wiejskiego na sprawy Obrony Państwa.

Ponieważ lud wiejski w obecnej dobie robót polnych jest zajęty przez cały dzień, przeto dla szerzenia agitacji postanowiono wyzyskać głównie niedziele i święta i urządzić wiece w parafiach po sumie. na odpustach, jarmarkach i t. p. miejscach skupiających większą ilość ludności.

W dniu 8-ym lipca 1920 r. odbył się, staraniem Sekcji, odczyt Pana Jacyny w sali fabryki „Westen“ w Olkuszu na temat: „Chwila obecna i konieczność solidaryzowania sił dla Obrony Państwa“ i tegoż dnia członek Sekcji Edward Jeleń brał udział na wiecu w Pilicy.

Na posiedzeniu w dniu 16-ym lipca koep-towano p. O. Kurzejową i Z. Rządковского, który został wybrany na zastępcę przewodniczącego.

Pan Masłoński odbył wiece w międzyczasie w następujących miejscowościach: w Imbramowicach, Ogrodzieńcu i Pilicy, gdzie ludność dość chętnie zapisywała się na pożyczkę odrodzenia, zaś w Sułoszowej agitacja nie dała na ten raz pozytywnych wy-

ników, chociaż wogóle Sułoszowa znana jest ze swego patriotycznego stanowiska i jest siedzibą posła do Sejmu, Ostachowskiego.

Urządzony przez miejscowe śiły wiec w Smardzewicach w dniu 11-ym lipca r. b. dał ujemne wyniki, natomiast wiec w dniu 13-ym lipca br. przy współudziale p. Masłońskiego dał bardzo dobre rezultaty.

Pani J. Witczyńska odbyła wiec w Bydlinie, po którym proszono, by urządzić wiec w najbliższym czasie, co zostało uskutecznione w następną niedzielę przy udziale p. J. Witczyńskiej i p. A. Machnickiego i zebrano broń, amunicję i zapisy na pożyczkę Odrodzenia.

P. Leon Jasiński odbył wiece w Bolesławiu i Olkuszu.

18-go lipca 1920 r. wyjeżdżali na wiece:

pp. Masłoński i Z. Rządkowski do Łan Wielkich, Żarnowca i do fabryki „Westen“ w Wolbromiu. W pierwszych dwóch miejscowościach pozytywnego rezultatu nie osiągnięto, gdyż włościanie są bogaci i nieufni, natomiast w Wolbromiu przemówienia odniosły wielki sukces, szczególnie zaś kobiety dziękowały przybyłej O. Kurzejowej.

p. L. Jasiński i J. Stachurski do Sułoszowej, Gołaczew i Zarzeczca. W miejscowościach tych zorganizowano zbiórkę broni i amunicji dla armii.

N. Witkowski do Goreniec z dobrym rezultatem

Fr. Kiszka do Minogi, gdzie ludność uświadomiona i patriotyczna zorganizowała miejscowy Podkomitet.

25-go lipca b. r. wyjeżdżali na wiece:

Olga Kurzejowa i Masłoński do Ojcowa, gdzie przemawiali po mszy polowej. Rezultaty bardzo pomysłne, zebrano około 24.000 mk. na wojsko.

Fr. Kiszka i Z. Rządkowski do Żarnowca na odpust. Wiec odbył się przy współudziale około 6000 osób.

p. J. Witczyńska w Skalskim pod Olkuszem, gdzie ludność ciemna i narobowo nieuświadomiona.

1-go sierpnia 1920 r. wyjeżdżali na wiece:

O. Kurzejowa i M. Witkowski do Łan Wielkich. Zgromadzenie bardzo nie liczne i rozeszło się w polowie wiecu pomimo zabiegów miejscowego proboszcza Ks. Słapczyńskiego.

J. Witczyńska i W. Gołębiowski do Chliny. Zorganizowano Podkomitet, na członków Czerwonego Krzyża zapisało się przeszło sto osób, zebrano Mk. 13.000 na Pożyczkę Odrodzenia, a także ludzie zaczęli składać broń i amunicję, złoto i srebro.

✓ Masłoński przemawiał w fabryce „Westen“ w Olkuszu, gdzie przyjęto rezolucję, że kto z robotników nie zasubskrybuje pożyczki ma być wydalony z fabryki.

Fr. Kiszka i Z. Rządkowski przyjęli udział w Zjeździe Okręgowego Związku Kółek Rolniczych w Olkuszu. Kółko Rolnicze w Sułoszowej ofiarowało nowy wóz dla armji.

8-go i 15-go sierpnia wyjeżdżali na wiece:

Fr. Kiszka do Kroczyca.

J. Witczyńska i Fr. Kiszka do Jerzmanowic, gdzie zaproszono na odpust odbyć się mający w dniu 29-go bm.

pp. E. Jeleń i A. Machnicki do Jangrota.

O. Kurzejowa i Z. Rzadkowski do Sułoszowej, na posiedzenie Kółek Rolniczych.

w Jerzmanowicach i Sułoszowej zapisano na członków Czerwonego Krzyża przeszło 100 osób.

21-go sierpnia 1920 r. J. Witczyńska wyjeżdżała do Sułoszowej dla zorganizowania pracy kobiet wiejskich dla żołnierza.

Oprócz wykazanych wyjazdów odbyto kilkanaście zebrań z inicjatywy p. L. Jasińskiego w różnych miejscowościach powiatu, przy okazji wyjazdów służbowych.

W dalszym ciągu do Secji IV-ej kooptowano p. J. Jarno, A. Krupskiego, K. Radłowskiego, i J. Gurbieła i A. Machnickiego. Z powodu objęcia przez p. L. Jasińskiego stanowiska Komendanta i organizatora Straży Obywatelskiej w powiecie, na przewodniczącą Secji IV-ej obrano Z. Rzadkowskiego.

Głównymi tematami poruszonymi na wiecach były: chwila obecna, niebezpieczeństwo bolszewizmu, zapis na ochotnika do wojska, wydalanie ze wsi dezertorów i uchylających się od wojska, ofiary na cele żołnierza polskiego, składanie broni i amunicji, zapisywanie na członków Czerwonego Krzyża, opieka nad rodzinami żołnierzy i subskrypcja pożyczki Odrodzenia. Obecnie do tych tematów przybywa bardzo poważny, a mianowicie punktualna odstawa kontyngentu zbożowego, co jest nie mniej ważne, jak zapis ochotnika do armji i zbiórka broni i amunicji, gdyż przy całkowitym zajęciu kolej i na cele wojskowe uniemożliwioną jest dostawa zboża z zewnątrz, a więc miejscowy kontyngent winien do pewnego czasu wystarczyć na zasilenie większych ośrodków przemysłowych i kadr wojskowych, ponieważ bez chleba mogą stanąć koleje, fabryki i wszelka praca w kierunku zasilenia armji przez nowo zaciężnych. Zauważono, że gospodarzy z bogatszych miejscowości trudno wciągnąć do pracy społecznej, natomiast biedniejsi chętnie słuchają przemówień, wypytyują i udzielają pomocy w każdej postaci, a nawet proszą o częste odwiedzanie ich i komunikowanie co słychać na froncie i w świecie. Wielu z Wielebnych Ks. Proboszczów, dzięki swym wpływom, ułatwia pracę agitacyjną i z takich właśnie miejscowości napływa dużo darów. Niektóre gminy powiatu jak Jangrot i Bolesław bardzo ciemne i trudno ludność przekonać, gdyż wogóle do ludzi inteligentnych odnoszą się nieufnie a swoim nie wierzą - jednak ciągle praca uświadamiająca daje pewne rezultaty, jak na przykład to, że sami proszą by jeszcze raz na wiec przyjechać. Wogóle dodatni wpływ zetknięcia się inteligencji ze wsią stwierdzić tutaj wypada i przyjąć przestrożę na przyszłość, że pracy tej zaniebdywać nie należy. a po skończonej wojnie kontynuować ją nadal w formie odczytów i pogadanek na aktualne dla wsi tematy, jak również szerzenia literatury dostępnej dla mniej uświadomionych warstw ludności.

Na posiedzeniu Secji w dniu 26-ym sierpnia rb. przy współudziale delegata głównego Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską p. Stanisława Lewandowskiego, postanowiono zająć się agitacją w celu zbierania ofiar, zbierania głosów i t. p. słowem podjąć akcję plebiscytową w powiecie.

Z ogólnych spostrzeżeń należy zanotować, że policja nie wszędzie stoi na wysokości zadania, w

wielu miejscowościach ludność wiejska uskarża się, że policja nie przeciwdziała szerzeniu się uchylania od wojska i poniekąd toleruje dezertorów.

Z wniosków przyjęto następujące:

1. Zwrócić się do Starosta za pośrednictwem Olkuskiego Komitetu, aby w celu uniemożliwienia zbrodniczej agitacji zakazać w powiecie ruchu domokrażnego, gdyż osobistości chodzące po wsiach często mogą się zastaniać handlem, podczas gdy cel ich jest zupełnie odmienny.

2. Aby Władza w powiecie tranzlokowała co jakiś czas policję z miejsca na miejsce, aby tym sposobem policja nie mogła nawiązywać stosunków rodzinnych, jakie się zwykle zawierają przy dłuższym pobycie w jednym miejscu, środek ten ma na celu również wywołanie energiczniejszej i sprawniejszej służby policyjnej.

Oprócz Sekcji Olkuskiej w trzynastu gminach powiatu Olkuskiego zostały zorganizowane Podkomitety, które również wyłoniły Sekcje agitacyjne i działalność ich będzie w najbliższym czasie podana do wiadomości. Na szczególniejsze wyróżnienie zasługuje działalność w tej dziedzinie: Ks. Oparzy z Ogródzieńca, Ks. Sobczyńskiego z Minogi, Ks. Hammerlinga z Kidowa, Ks. Jabłońskiego z Sułoszowej p. Mazurka z Wolbromia, p. Odechowskiego z Pilicy, p. Renera ze Skały pod Ojcowem i p. Kopczyńskiego z Żarnowca.

Z. R z a d k o w s k i.

SPRAWOZDANIE ZA OKRES od 14 LIPCA — do 15 SIERPNIA.

Podsekcja sanitarna.

Podsekcja sanitarna Secji II Komitetu Współdziałania w obronie Ojczyzny została utworzona d. 14 lipca 1920.

Przewodnicząca Zofia Owitowska, zastępczyni p. Tomaszewska.

Podsekcja zajęła się urządzeniem kursów sanitarnych w celu przygotowania sanitariuszek dla mającego się otworzyć szpitala dla żołnierzy. Kurs sanitarny prowadzi dr. Julia Łapiński. Uczęszcza na kurs 30 członkiń, z tych kilka jest sanitariuszek już wyszkolonych.

Szpital początkowo miał być dla 30 żołnierzy, jednak po porozumieniu się z D. O. G. w Kielcach okazała się potrzeba otwarcia szpitala dla 400 żołnierzy. Szpital ma być pomieszczony w gmachu miejscowego gimnazjum męskiego, bursy męskiej i w jednym z budynków fabryki „Westen“. Dla zgromadzenia odpowiedniego urządzenia dla szpitala dla żołnierzy wydano odezwę do ludności, wzywającą do składania ofiar w naturze na rzecz szpitala i w tym samym celu urzędzono zbiórki po domach.

Od D. O. G. w Kielcach projektowano zdobyć środki opatrunkowe. Skautki z polecenia drużynowej Z Wyżewskiej zajęły się zbieraniem i suszeniem ziół leczniczych.

W okresie sprawozdawczym złożono na rzecz szpitala następujące ofiary:

J. Witczyńska 3 poduszczyki, 1 poszewkę, płótno na 2 poszewki, 1 pled., Rabinowicz siennik ze słomy, Liga Kobiet w Olkuszu pozostałe z izby chorych 1918 r. jedną poduszkę, 2 poszewki, 1 wyspkę, Gurbielowa 1 poszewkę, Mrożkiewiczowa 1 wyspkę, M. Stachurska 1 poduszkę, Unger 1 poduszkę, Sztajenberg 1 małą poduszkę, Józef Gelbart dwa koce, Głajtmann 1 koszulę męsk. i 1 ręcznik, Grosman Chaja i Moszek 1 prześcieradło, Frešmanowie 1 poduszczykę, Zilberberg Rywke 1 ręcznik, Marja Halkiewicz 2 poduszki 1 łóżko żelazne, Tacikowska 1 małą poduszkę, M. Stachurska 1 poduszkę, Ks. Kan. Smółka 1 poduszkę skórzaną.

Ze szpitala w Sułoszowej :

9 łózek, 48 sienników, 4 koce, 2 ubrania do odwszawiania, 1 maskę na głowę, 1 kocieł 2 noszy, 2 śmietniczki, 14 naczyń nocnych, 1 termometr, 4 duże garnki, 4 wiadra cynkowe, 3 wanienki, 48 garnuszków, 2 miednice, 4 koce, 1 patelnia, 2 chochle, 2 durszlaki, 2 garnki mniejsze, 1 chochła durszlakowa, 2 duże czajniki, 1 mały czajnik, 4 konewki blaszane, 1 brytwanna, 2 rondelki, 43 miseczki, 54 łyżki, 8 pokrzyw, 58 łyżeczek, 4 spodki, 3 talerze blaszane, 2 widelce, 1 łyżka drewniana, i 10 baniek.

Ks. Czartręscy 5 poduszek i 2 kołdry, Musupiski 8 poszewek, 11 prześcieradeł i 2 kołdry, Goralewski 1 poduszka i 1 poduszczyka, Mendel Zajac kałesony, ręcznik i prześcieradło (stare), Rywka Grynberg używaną poszewkę i prześcieradło, Mendel Pankowski używaną poszewkę i prześcieradło, Jentele Narcyz ręcznik, Josek Najmark poszewkę i używ. kałes. Benjamim Najmark poszewkę i kałesony, Berek Zilberberg koszula męska, poszewka i kałesony (używane), Gertner 1 koszula i 1 ręcznik, Dafner 1 poduszkę, Kugler 1 poduszkę, Alter Horowicz 1 poduszkę, ręcznik, A. Keferstajnowie 60 f. pierza, Ostrowski 4 prześcieradła, 2 kołdry, 2 sienniki, 2 poduszki, 2 jaśki, 4 poszewki, i 2 ręczniki, Rozenblum 1 poszewkę i Fajgla Rabinowicz 1 prześcieradło.

Za pośrednictwem p. Janiny Stronczyńskiej od wsi Kidów : 26 prześcieradeł, 8 koszul, 12 ręczników, 2 poszewki, 3 pary onuczek, 1 parę kałesonów, 15 poduszek, 230 f. jęczmienia, 134 f. pęczaku, 163 f. mąki, 820 f. żyta, i 10 sztuk jaj.

Na listę pp. Witczyńskiej i Jedlikowskiej : Pabkowska poduszkę i ręcznik, Bronszajn 2 szpuleczki nici, Ruchla Frenkiel 1 ręcznik, Kuperberg 1 ręcznik, Abram Frenkiel 1 ręcznik i 1 p. kałesonów, Frym-Kuperberg 1 p. kałesonów, Majer Lesman 1 duża poszewkę, Kaufman 1 używany ręcznik, Szlamawicz 1 używany ręcznik, Mordka Słomnicki 1 poduszkę i poszewkę, Mordka Trach koszulę męską używaną, Kołatacz Szmul 1 ręcznik używ., Tuchmajer 1 ręcznik, Firsztenberg 1 p. kałes. używ., Szlama Macner 1 ręcznik, Emanuel Unger 1 koszulę męską używaną, Blumenfeld Chaskiel 1 koszula męską używaną, Adamska 1 małą poduszkę, Gaman 1 poduszkę średnią, Bimke Ungier 1 ręcznik, Troppauer Berek 1 poduszkę, Kirlich 1 małą poduszczykę, Kocemowe 1 poduszkę, Michalczyk 50 mk., Dębica 25 mk., Chil Wajcman 1 poduszkę z niedartego pierza i 1 starą poszewkę.

Z listy Nr. 9 pp. Jedlikowskiej i Witczyńskiej. 2 poduszki, 2 poszwy, ścierka, 2 prześcieradła, 1 f. waty, 2 kawałki surówki - 6 łokci, 4 koszule, 2 prześcieradła, 4 poszewki, 1 ścierka, 155 mk. gotówką, 1 poduszkę i poszewkę, 1 małą poduszkę z poszewką, 2 prześcieradła, 2 pary kałesonów, 3 koszule, 45

mk. gotówką, poduszczykę i poszewkę, 2 poszewki, 1 prześcieradło i 1 p. kałesonów.

Nadto Dział Handlowy Komitetu Rátunkowego dał 10 ludzi na 1 dniówkę do uporządkowania gmachu gimnazjum, 3 pudy wapna, 1 murarza na 1 dniówkę, p. Grzywacz pracę przy malowaniu 1 dużej sali, pp. Józef Gurbiel i Wincenty Kipiński konie do wywieżenia 16 ławek, p. Grotowski konie przy przewożeniu 25 łózek z liceum do gimnazjum, p. Zofia Okrajniowa złożyła ofiarę 750 mk. na wywieżenie 45 ławek z gimnazjum do magazynu Działu Handl.

Wydatki podsekcji sanitarnej wyniosły 3094 mk. a mianowicie :

1) Apteczka dana wychodzącym ochotnikom saperom	1000 mk.
2) Odnowienie sali	300 „
3) Opróżnienie lokalu i porządki w gimnazjum i w bursie męskiej	1480 „
4) kupno 5 szczotek	114 „
5) Pranie zbieranej bielizny	200 „
Razem	<u>3094 mk</u>

Podsekcja oświatowa.

Podczas pobytu ochotników saperów podsekcja wydała im do czytania książeczki treści patriotycznej. Obecnie jest nieczynna. Działalność jej wznowi się z dniem przybycia szpitala, gdzie dostarczać będzie książek i gazet.

Podsekcja gospodarcza 14 VII do 15 VIII.

Utworzono d. 14 lipca r. b. Przewodniczącą p. Marja Kindermanowa. Zastępczyni p. Olga Kurzeina.

Bodsekcja rozpoczęła działalność zbieraniem żywności po mieście i sąsiednich wioskach : Mazaińcu, Parczach, Czarnej Górze i Żuradzie. Zebraną żywność magazynowano w Szkole Rzemieślniczej. Z chleba, wpływającego z ofiar, wypiekano w części suchary. Z chwilą utworzenia Olkuskiego Ochotniczego Oddziału Saperów wydawano dla nich żywność z magazynu, gdy zaś otrzymali przydział wojskowy, z koleży żywność uczniom ochotników. Magazyn wydawał też prowianty dla przejeżdżających żołnierzy i uchodźców. Żegnając ochotników uczniów Szkoły Rzemieślniczej, skautów, uczniów gimnazjum i policjantów wydawano im chleb, wędlinę i mydło.

Ze zbiórki po domach:

Ofiary w gotówce w markach : Migdałowa 50, Wochandler 2, Blaustein 10, Rajdecka 20, Greiner 5, Grytnerowa 100, Boska 30, Szejrman 5, Szprynger 10, Chrzanowski 20, Rosenbaum 20, Ewa Tanendunel 10, Ceglowska 20, Przybylska 20, Klich 1, Cytryn 10, Kajda 1, Mesin 25, Rojarska 5, Miśniewska 20, Gertsun 15, Bronia Czarnota 5, Trzęsimiech 20, Jurczyńska 20, Dobrowolska 30, Tyszlerowa 35, Noesikowa 40, Grajdek 10, Mrówka 90, Szrotek 5, Wadas 2,50, Kajda 5, Spyra 5, Brudzowie 100, Wąs 10, K. Rumas 50, Halpernowie 10, W. Piłch 5, Zieliński 100, Piotr Kluczewski 25, Federman 15, Federman 10, A. Kasprzyk 10, Górecka 10, W. Kluczewski 6, Feldbaum 10, Kiełtyka 50, Reichman 20, J. Rynczak 20, Biderman 1,50, Grosman 1, Sura Czamańska 5, M. Zgoda 5, St. Jalmowa 10, J. Kownasowa 10, W. Markiewicz 100, Tekla Sas 20, M. Szirmen 10, Anna Jarno 5, K. Szoef 5, Macner Jachela 5, B. Stölmach 50, Blumenfeld 2,

M. Gołębiowski 10, J. Żakowska 15, Cypa 1, Melcer 5, Ks. Kan. Smółka 20, Dr. Łapiński 50, Słomscy 50, Mestel 5, K. Wajgelt 50, Czok 20, Grad 10, Puchalski 1, Cembrzyński 20, Zdziech 4, Wachulec 20, Opalski 3, Chmielewska 10, Chodkiewicz 10, Osuchowa 1, Głowacka 5, Ćmak 5, Gołąb 5, Januszek 3, Goc 3, Bulwa 20, Fidyk 10, Ślipek 10, Buczyński 5, Bocianowa 1, Mitka 20, Klupsztein 5, Bystydzieńska 5, Irka Bystydzieńska 10, Zub 10, Barczyk 5, Śladowska 2, Wilhelm 5, Lesman 5, Grünberg 10, Pankowski 5, Kuperberg 5, Frenkel 10, D. Waltman 5, Szancer 10, Piechowicz galant. 30, Rejtek 20, Balusińska 20, Kocemowa 10, Kugler 20, Gamon 20. Razem 1872 mk.

Ofiary w mące w funtach:

Nidecka 8, Kurzeina 20, Sz. Szymczyk 6, Świątkowska E. Czechowska 10, R. Przechacka 2, W. Bryles 4, Klummajer 4, Klummajer 4, Migdałowa 6, Krzysik 4, Bugaj 4, Opatowiecka 2, Konieczna 1, Wajsman pół, J. Osmołowska 16, Grauer pół, Pankowski pół, Kruk półtora, St. Kupkówna półtora, Szprynger pół, Szafir pół, Garlińska 8, Gurbielowa 6, Skibińska 3, Stankiewiczówna 3 i pół, Moszek Aron Hocken 2, Gołąbek 5, Gdeszowa 5, Wiśniewska i Kołakowska małe ilości, nieważone osobno, zsypane razem podczas zbiórki, Krelowski 4, Mandatowa 6, Narcyz 2, Pilewiczowa 12 i pół, Gniewczyńska 6, Ścibiorowa 10, Kinderman 10, Keifman 2, Blumenfeld 2, Icek Frenkel, Gelbart i Chmielewska i Wajsman małe ilości, Radłowska 10, Jan Jarno 100, H. Rządowski 5, Tacikowska 12, Sztuka 5, Bl. Kirnel 2, Z. Sandcer 20, H. Kiszkowa 10, Tarnowska 6, Büttner 12 i pół, Z. Schmidtowa 6, Niemczyk 2, Łazowska 12, Curyłka 1, St. Bulwa 6, Kraśńska 2, Zakrzewski 1, Kowalska mała ilość, Gdesz 5.

Ofiary w kaszy w funtach: Maliszewska 10, Golańska 7, Szybel 1 i pół, Cynke 3, Piotrowski 6, Cuglewska 3, Kucharska 1, Sikorska 1, Głuch 1 i pół, Szarf 2 i pół, Gdesz 4, Żurek pół, Kluczevska, Soc, Zielińska Kołakowska małe ilości, nieważone osobno, zsypane razem podczas zbiórki, Maliszewska 7, J. Kasprzyk garniec, Janikowski 2 f., Żelazowska 6, Kicińska 2, Pilewiczowa 6, Kołasińska 4, Buczyńska 5 i 3/4, Gniewczyńska 2, Tuchmajer mała ilość, Kościński 2.

Różne: Sztuka 1 funt kiełbasy i 5 funt. soli, Kinderman 1 p. sacharyny, Tacikowska 1 p. cykorji, Zdebichowa 3 f. słoniny, Głajtman drobną ilość herbaty, Świątek 5 funtów słoniny, Zbieg 3 funty słoniny, Waltman drobną ilość herbaty, Stowarzyszenie Spożywcze paczka herbaty, Filawski 86 funtów ziemniaków, Wadowska drobną ilość herbaty, Rosenbaum 2 malenkie paczki herbaty, Troppauer, Dafner i Horowicz drobna ilość herbaty, Skóra 20 f. ziemniaków, Mrówka ziemniaki, Przechacka 5 f. ziemniaków, M. Zalcberg 1 f. mydła, Żelawski 4 garnce ziemniaków, Grynberg 1 p. cykorji, Frenkel pół f. kawy, Rozenstajn 1 p. cykorji, Kocjan pół f. mydła, Golańska 15 f. jabłek, Macner pół f. fasoli, Jakubowicz drobna ilość soli, Golańska 3 f. grochu, Masalska 1 i pół f. kiełbasy, Kwaśniak 1 butelka wina, Stachiewicz 1 f. soli, Stylmach drobna ilość fasoli i Goral 2 worki. Nadto zebrano po wsiach 56 jaj.

Chleb ofiarowany: Chwazik 1 bochenek chleba, Tajchman 2 bochenki chleba, Waltman 1 bochenek chleba, M. Sławcowa 2 bochenki chleba, I. Goral 2 bochenki chleba, Federman 1 bochenek chleba,

Witkowski 1 bochenek chleba, Bartkowicz pół bochenka chleba, Masalski 1 bochenek chleba, Kozmiński 2 bochenki chleba i jedną bułkę, Janikowska 1 bochenek chleba i Grabowska 1 bochenek chleba.

Ogółem zebrano: Mąki 422 f., kaszy 89 f. soli 7 f., ziemniaków 136 f., chleba 50 bochenków, herbaty pół f. kawy 1 1/4 f., cykorji 2 paczki, mydła 2 i pół f., jaj 55 sztuk, jabłek 15 f., słoniny 11 funt, kiełbasy 11 i pół f., grochu 15 i pół f., herbatników 2 paczki i fasoli 1 funt.

Wydano z magazynu: Mąki 204 f., kaszy 55 f., ziemniaków 136 f., chleba 35 bochenków, herbaty pół f., kawy 1 1/4 f., cykorji 2 paczki, mydła 2 i pół f., jaj 38 (pozostałe sprzedano), jabłek 15 f., słoniny 11 f. i kiełbasy 11 i pół f.

Ilość niektórych zapasów żywności jest większa w ogólnym wykazie magazynu, niż wypadłaby ze zsumowania poszczególnych ofiar - wynikło to z tego powodu, że niektórzy ofiarodawcy przysyłając ofiary wprost do magazynu w godzinach, kiedy kancelarja była nieczynna, nie otrzymywali kwitów imiennych, dary ich zliczone zostały ogólnie. Kancelarja czynna jest od 10 - 12 zrana i od 5 - 8 pp.

✓ Pomoc rannym i uchodźcom na stacji Olkusz.

Pomoc tę niosą członkinie podsekcji gospodarczej, mieszkające przy stacji, pod kierunkiem p. Jadwigi Cynke. Opiekowano się pociągami, wiozącymi uchodźców, pociągi z rannymi na stacji nie przystawały. Wydawano chleb, herbatę, kawę białą i czarną. Zapasy czerpano w części z magazynu dobrowolnych ofiar O. K. W. O. O., w części otrzymywano z doraźnych ofiar mieszkańców stacji okolicznych domów, włączając w to fabrykę „Westen“. Zaznaczyć należy sympatyczną skwapliwość, z jaką z ofiarami i pracą swą dążą wymienione osoby. Chleb w części kupowano, w części otrzymywano z ofiar piekarzy olkuskich, którzy podjęli się dawać przez przeciąg czasu co tydzień po bochenku chleba. Są to pp, Cichoń, Kocem, Waltman, Wajcman, Safirsztajn, Sztark, Wajnglik, Fuksbruner. Do d. 15 sierpnia wydano prowiantów uchodźcom i żołnierzom na stacji Olkusz wartości 1648 mk. Do akcji tej przyłączyły się oficjalnie mieszkanki fabryki „Westen“ pod kierunkiem p. Madalińskiej.

Wydatki podsekcji gospodarczej wyniosły 14015 mk a mianowicie: mąka i kasza 432 mk, kawa i mleko skond. 225, słonina 502, zeszyt 10, wypiek chleba 65, chleb dla ochotn. w miesiącu lipcu 2478, chleb dla ochotn. 468, kiełbasa 556, żywienie ochotn. w taniej kuchni 8783, mąka na chleb dla uchodźców 312, mydła 100, cukier 67.44 i herbatą 17 mk.

Razem 14015 mk. 44 f.

Olkusz w sierpniu 1920.

Regina Tacikowska

SEKCJA V.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lipca b. r. zostało polecone organizowanie na terenie b. zaboru rosyjskiego Straży Obywatelskich, których celem jest niesienie pomocy organom bezpieczeństwa publicznego w zakresie ochrony bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego.

W wykonaniu powyższego Olkuski Komitet Współdziałania w Obronie Ojczyzny utworzył Sekcję piątą dla przeprowadzenia organizacji Straży Obywatelskiej, na terenie powiatu Olkuskiego. Do zarządu Sekcji powołani zostali pp. Feliks Ścibior (przewodniczący), Władysław Słomski, Leon Jasiński, Eugeniusz Zygmund, Jan Jarno, Roman Zakrzewski, Karol Radłowski, Roman Serebnicki i Wiktor Gołębiowski. Sekcja odbyła szereg posiedzeń, na których zdecydowano sprawy w związku z organizacją S. O., a mianowicie :

1) Wydano odezwę do mieszkańców powiatu o zapisywanie się do S. O. 2) Na komendanta powiat. Straży wybrano p. Leona Jasińskiego, inspektora szkolnego pow. olkuskiego. 3) Na mężów zaufania w ośrodkach miejskich powołano w Wolbromiu p. Józefa Plechowskiego, w Skale p. Stefana Rennera, w Pilicy p. Jana Bróga, w Żarnowcu p. Aleksandra Keferstajna i w Sławkowie p. Maksymiljana Zalewskiego, których obowiązkiem jest werbunek ochotników do S. O. i współdziałanie z władzami S. O. 4) Dla przyjmowania ochotników ustalono Komisję Kwalifikacyjną; załatwiono szereg spraw związanych z organizacją, umunduowaniem i uzbrojeniem S. O.

Po porozumieniu się sekcji z p. Starostą i Komendantem S. P. podzielono powiat na 5 komisarjatów a mianowicie :

1) w Olkuszu z gminą Rabsztyn, 2) w Pilicy z gminami Ogrodzieniec, Kłodów, Kroczyce i Żarnowiec, 3) Wolbrom z gminą Jangrot, 4) w Skale z gminą Cianowice i Sułoszowa, 5) w Sławkowie z gminą Bolesław.

Na razie wskutek warunków lokalnych S. O. działać będzie tylko w ośrodkach miejskich, następnie w miarę potrzeby będzie się rozszerzać na ośrodki wiejskie.

Dalszą wewnętrzną organizacją S. O. zajmuje się Komenda Powiatowa S. O.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że na komisarzy dzielnicowych mianowani zostali przez p. Starostę; na Komisarjat I w Olkuszu p. Feliks Ścibior, II w Pilicy p. Jan Bróg, III w Wolbromiu p. Roman Cisłowski, IV w Skale p. Stefan Renner i V. w Sławkowie p. Maksymiljan Zalewski.

W czasie tworzenia się S. O. wydano odezwę :

Wzywa się mężczyzn od 16 do 50 lat wieku, wolnych od służby wojskowej, do zapisywania się do organizacji Straży Obywatelskiej. Zapisy przyjmują w Olkuszu Komenda Straży Obywatelskiej, w Wolbromiu, Pilicy, Żarnowcu, Skale, Sławkowie i Bolesławiu Komendanci miejscowych Straży Ogniwych

SPRAWOZDANIE SEKCJI VI.

Komitet Obrony Narodowej podał wniosek p. Ig. Kowalskiemu utworzenia przy tymże Komitecie Sekcji VI wytwórczej, która miałaby na celu wykonywanie robót potrzebnych dla wojskowości i szpitali.

Zwołano wszystkich rzemieślników, którzy jednogłośnie zgodzili się na ten wniosek i przyrzekli swoją pomoc.

Na przewodniczącego, Komitet Narodowy wybrał p. Ig. Kowalskiego. Członków zapisało się 14, a mianowicie : pp. Jan Jarno, Zygmunt Nowakowski, Kajetan Zub, Wincenty Cień, Jan Torbus, Marcei Kaszyca, Wincenty Karcz, Bronisław Paczek, Marcin Baran, Franciszek Zielonka, A. Bigaj, Marcei Zgoda, Józef Taborek i J. Halkiewicz.

W dniu 1 sierpnia b. r. zwołano zebranie na którym członkowie sekcji uchwalili wykonać kilka modeli łóżek szpitalnych. Podjęto się przeprowadzić tę pracę 4-ch członków a mianowicie pp. Kajetan Zub, Bronisław Paczek, Zygmunt Nowakowski i J. Halkiewicz. Łóżka te wykonano bezinteresownie.

Komisja złożona z pp. Franciszka Jeziorańskiego i Dr. Juliana Łapińskiego oświadczyła, że modeli łóżka wykonanego przez p. Br. Paczka, jest najpraktyczniejszy i poleciła takowe wykonywać.

Członkowie sekcji VI ofiarowali bezinteresowną pracę przy wyekwipowaniu oddziału olkuskich Saperów a mianowicie : p. Karcz wykował 16 rączek do siekier i młotków, p. Zajączkowski 25 koników do plecaków, p. Torbus 25 koników do plecaków, p. Jarno 8 haczyków i p. Zielonka 15 rączek.

Szkoła Rzemieślnicza i p. Kościński 40 haczyków, 6 par zawias i skobel.

I. Kowalski.

Z SEJMIKU OLKUSKIEGO.

Sejmik Olkuski na posiedzeniu z dnia 8 sierpnia r. b. uchwalił podatek na rzecz Obrony Państwa, który nie byłby dostatecznym dla zakupna wyznaczonych na Powiat Olkuski przedmiotów, Wydział Powiatowy po obliczeniu ustalił, że uchwalony podatek należy podnieść do następującej wysokości :

a) morgę posiadanej ziemi w wysokości :

II kategorii Mk. 125, III kat. Mk. 100, IV kat. Mk. 50, V kat. Mk. 12⁵⁰; gospodarstwa ponad 30 morgów płać o 10% więcej, zaś ponad 100 morgów o 20% więcej od ustalonych norm.

Podatek ten pobiera się z morgów podatkowych bez odliczania nieużytków.

b) Domy i inne budynki w osadach : w bocznych ulicach — dwa i półkrotną, w rynku pięciokrotną roczną składką asekuracyjną od całej sumy szacunkowej, wprowadzonej przez Instytucje Ubezpieczeń Państwowych za rok 1920.

Domy i inne budynki w Olkuszu, jako jedynego miasta w powiecie pozostającego na prawach miejskich — opodatkować jednorazowo pięciokrotną kwotą rocznego podatku dochodowego od nieruchomości podług rozkładu 1920 r.

c) Zakłady przemysłowe i handlowe : I, II i III kategorii — siedem i pół rocznym repartycyjnym podatkiem płaconym w 1919 roku, IV kategorii kupców i przemysłowców — jednorocznym i ćwierć przemysłowym podatkiem.

Zakłady przemysłowe i handlowe wszystkich trzech pierwszych kategorii powstałe w obecnym 1920 r. dwa i półrocznym podatkiem przemysłowym.

d) Wszystkich niepłacących podatku na podstawach wyżej wymienionych, opodatkować od okna

zajmowanego przez nich lokalu w następującej wysokości: od pierwszych dwóch okien po Mk. 25, od trzeciego Mk. 37.50, od czwartego Mk. 50, —, od każdego następnego okna o Mk. 12.50 więcej niż od poprzedniego.

ZBIÓRKA NA SKARB NARODOWY.

W grudniu 1919 r. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa Oddział Kielecki zwróciła się do niżej podpisanego, by zorganizował zbiórkę pieniężną i w metalach szlachetnych na rzecz Skarbu Narodowego, z ramienia P. K. K. P. Oddziału Kieleckiego.

Niżej podpisany, jako dyrektor Działu Handlowego Komitetu Ratunkowego powiatu Olkuskiego, w sprawie tej odwołał się do swego Zarządu i Rady Nadzorczej, które zdecydowały akcję tę podjąć przez swoją instytucję t. j. Dział Handlowy Kom. Rat. pow. Olkuskiego.

Pierwsza ofiara wpłynęła dnia 17 stycznia r. b., dalsze zaś napływały bardzo nielicznie i bardzo skromne, dopiero odezwa Rady Obrony Państwa, silne odczucie obowiązku współpracy z czynnikami państwowymi przez społeczeństwo olkuskie, ofiarnością rozbudziły i spotęgowały.

Niżej najszczegółowiej podajemy złożone ofiary i stwierdzić musimy że ofiarności nie jest dużą, że **cząsteczka** tylko przedmiotów srebrnych i złotych została złożona na Skarb Narodowy, że społeczeń-

stwo żydowskie zupełnie udziału w akcji tej nie przyjmowało i nie przyjmuje, że ofiarności w złocie i srebrze przeważnie leży w rękach kobiet, które są prawie wyłącznymi posiadaczkami biżuterji i srebr stołowych i od nich naprawdę zależy, by skarb Narodowy stał się bogatym w złoto i srebro.

Od bogactwa naszego Skarbu Narodowego w znacznej mierze zależną jest teraźniejszość i przyszłość Rzeczypospolitej Polskiej, dlatego też ofiary na ten cel nie mogą być zaduże i doprawdy zdradzamy wielki niedorozwój państwowo - twórczy i wielki egoizm, gdy wzbraniamy się trochę świecącego metalu złożyć do Skarbu Narodowego dla dobra Ojczyzny naszej czyli szczęścia własnego i przyszłych pokoleń.

Zbiórka odbywa się we wszystkie dni powszednie w biurze Działu Handlowego Kom. Rat. pow. Olkuskiego od godz. 11 do 2-jej w południe.

Dla pracy tej dają bezinteresownie usługi swe: pani inżynierowa Iza Bacowa, panna Zofia Wyżewska, panna Wanda Osmołowska, panna Zofia Okrajnianka, i panna Janina Okrajnianka.

Niewątpimy, że każdy dzień więcej uświadczenia niesie, że poczucie ofiarności potęgować się będzie, że społeczeństwo we wszystkich postaciach będzie współdziałało z Rządem i bohaterską Armją, by byt zmarłych wstałej Ojczyzny utrwalić, granice Jej wyrąbać by postawić Ją w pierwszym szeregu Państw Wolnych i Demokratycznych, a do tego potrzeba oprócz krwi serdecznej, oprócz uczuć gorących, oprócz rozumów jasnych — złota, złota, złota!!!

Kw tu Nr.	Oświadczenia №	Data wniesienia 1920 r.	Ofiarodawca	
47401	1	17 styczeń	Zdzisław Mizerek Wolbrom	1 rb. bilonem, i 5 halerzy miedzią.
47402	2	"	Kazimierz Tacikowski Olkusz	2 marki srebrem, 15 fenigów miedzią, 9 koron srebrem, 1 korona papierem, 2 kor. 32 h. miedzią, 10 r. 85 k. bilonem, i 8 rubli 97 k. miedzią.
47403	5	21 "	Bronisł. Seroczyński Olkusz	25 rubli papierni i 80 kop miedzią.
47404	4	19 "	Franc. Jeziorański Olkusz	7 fenigów miedzią, 1 (jedna) korona 40 hal. bilonem 90 hal. miedzią, 90 kop. bilonem, i 2 ruble 95 i pół kop. miedzią.
47405	3	18 "	Franc. Kluczewski Skalskie	2 korony papierem, 50 kop. bilonem i 30 k. miedzią
47406	6	22 "	Zofja Okrajniowa Olkusz	5 koron srebrem, 1 rb. bilonem i 4 rb. 28 k. miedzią
47407	7	23 "	Stanisław Figura Raclawice	1 rubel bilonem
47408	8	23 "	Inż. St. Buyno Olkusz	15 fenigów bilonem, 4 korony 90 hal. bilonem i 1 kopiejka miedzią.

Kwitu Nr.	Owiadczenia Nr.	Data wniesienia	Ofiarodawca	
47409	9	26 „	Sklep Detaliczny Działu Handlowego Kom. Ratunk. Nr. 1	23 korony srebrem, 10 kop. bilonem i 79 k. miedzią.
47410	10	30 „	St. Kuszelewski Olkusz	11 koron srebrem i 1 rubel srebrem.
47411	11	4 luty	Józef Szczerek Olkusz	Medal srebrny Mikołaja II-go średnicy 30 mm. wagi 16,75 grama, 1 marka srebrem, 4 korony bilonem i 1 rubel 32 kop. miedzią.
47412	12	5 „	Jan Osmołowski Olkusz	10 fenigów bilonem, 1 korona bilonem, 15 halerzy miedzią i 42 kop. miedzią.
47413	13	7 „	Bolesław Jasiński Olkusz	2 fenigi miedzią, 28 hal. miedzią, 50 kop. srebrem, 1 rb. 50 kop. srebrem i 2 kop. miedzią.
47414	14	7 „	Zofja Okrajniowa Olkusz	10 centimów miedzią i 15 i pół kop. miedzią.
47415	15	7 „	Bronisł. Kluczevska Olkusz	2 marki srebrem, 1 korona srebrem i 40 k. bilonem.
47416	16	11 „	Ludwik Libura Olkusz	1 moneta srebrna, 2 zł. pol. 1830 r., 5 monet po 10 gr. 1840 r., 1 moneta 5 groszy z 1811 r., 1 moneta 5 groszy z 1823 r., 1 moneta 5 groszy z 1840 r., 1 moneta 5 groszy z 1832 r., 1 moneta srebrna wytarta średnicy 23 mm., 1 moneta srebrna Brazylijska z 1862 r. średn. 9 mm., 3 monety po 10 kop. fałszywe, 1 moneta 15 kop. fałszywe, 2 korony srebrem, i 45 kop. bilonem.
47417	17	21 „	Janina Nowakowska Sosnowiec	2 ruble 60 kop. miedzią.
47418	18	1 marzec	Inż. Stan. Buyno Olkusz	1 rubel bilonem.
47419	19	2 „	„	2 ruble 95 kop. bilonem i 1 rubel 45 kop. miedzią.
47420	20	13 „	Antoni Okrajni Olkusz	60 kop. bilonem.
47421	21	12 czerw.	Stefan Przeradcki Olkusz	8 koron bilonem i 28 halerzy miedzią.
47422	22	13 lipiec	Apol. Grzegorzewska Tarnia, poczta Sędziszów	1 złoty pierścionek z 3-ma turkusikami i 2-ma granatkami wagi 4 gramy.
47423	23	„	Lesław Jeziorański Tarnia, poczta Sędziszów	9 koron srebrem.

Bibl. Jag.	Kwitu Nr.	Oświadczenia №	Data wniesienia	Ofiarodawca	
	47424	24	"	Franciszek Jeziorański Tarnia, poczta Sędziszów	2 (dwie) dewiski złote i chwast złoty wagi 21 gr., 1 medal złoty ażurowy wagi 7,3 gr., 1 medaljon złoty emaljowany otwierany, wagi 5,52 gr., 11 kawałków łomu złotego wagi 6 gr. i 4 kawałki złota spalonego wagi 4,39 gr.
	47425	25	"	Zofja Jeziorańska Tarnia, poczta Sędziszów	1 filiżanka srebrna ze spodkiem wagi 157 gr., 1 klamra srebrna z 2-ma kamieniami wagi 61,8 gr., 21 sztuk przedmiotów srebrnych zniszczonych wagi 60,2 gr., i 2 sztuki złota ze srebrem mieszane wagi 4,8 gr.
	47426	26	"	Franciszek Jeziorański Tarnia, poczta Sędziszów	100 gr. spalonego srebra, 16 srebrnych spalonych monet wagi 231,5 gr., 1 kubek srebrny wagi 48,5 gr., 1 srebrne kółko do serwetki wagi 22,5 (srebro), 7 żetonów i medali srebrnych wagi 76,1 gr., 1 dewiska srebrna emaljowana z gwizdkiem i szpilka do krawata wagi 29,2 gr., 1 rubel srebrem, 55 kop. bilonem i 4 korony srebrem.
	47427	27	"	"	13 monet srebrnych wagi 137,5 gr., 1 srebrna papierośnica wagi 74,5 gr., i 20 centimów bilonem.
	47428	28	14 lipiec	Jerzy Stamirowski Olkusz x	1 papierośnica srebrna ze złotymi napisami i monogramem J. S. wagi 220,3 gr., 1 obrączka ślubna złota wagi 6,7 gr. z literami Z. S.
	47429	29	"	Bogumił Nowakowski Wolbrom x	1 obrączka złota z literami L. C. wagi 6,70 gr.
	47430	30	"	E. Pfabowa Wolbrom x	1 łańcuszek złoty wagi 12,9 gr., 5 kawałków łomu złotego wagi 6 gr., 1 srebrny kubek z monogramem E.P. wagi 115,5 gr., 1 cukiernica srebrna z monogr. E. P. wagi 177,2 gr., 1 imbryczek srebrny z monogr. E. P. wagi 341 gr. i 1 tacka srebrna z monogramem E. P. wagi 352 gr.
	47431	31	"	Kazimiera Mizerkowa Wolbrom	1 obrączka złota wagi 5,3 gr.
	47432	32	"	Lucyna Nowakowska Wolbrom	1 obrączka ślubna złota wagi 2,10 gr.
	47433	33	"	Renia Hertz Żerkowice	3 korony srebrem i 50 kopiejek srebrem.
	47434	34	"	Stania Hertz Żerkowice	1 rubel srebrem, 1 marka srebrem i 40 kop. bilonem.
	47435	35	"	Jerzyk Hertz Żerkowice	1 rb. 50 k. bilonem, 2 marki srebrem i 2 kor. srebr.
	47436	36	"	Mieszkańcy miasta Wolbromia	9 sztuk łomu srebrnego wagi 47,9 gr., 4 sztuki łomu złotego wagi 2,9 gr., 1 zapalniczka srebrna wagi 18,5 gr., 1 pudeleczek srebrne płaskie z kamyczkiem wagi 24,2 gr., 1 pudełko srebrne ażurowe wagi 16,8 gr., 2 medale srebrne Sienkiewicza wagi 10,9 gr., 1 krzyż srebrny austriacki wagi 10,4 gr., 1 medal srebrny rosyjski wagi 10,6 gr. i 1 kielich srebrny złamany złotony wagi 125,0 gr.

Kwitu Nr.	Oświadczenia №	Data wniesienia	Ofiarodawca	
47437	37	1920 14 lipca	Mieszkańcy miasta Wolbromia	57 sztuk medali i numizmatów srebrnych wagi 273,5 gr., 37 sztuk monet miedzianych i z innych metali 102 gr., 4 medale brązowe wagi 52 gr., 2 kor. 20 h. bilonem, 1 korona srebrem, 15 fenigów bilonem, 55 k. bilonem, 1 frank i 5 centimów bilonem i 2 medale cynkowe wagi 38 gr.
47438	38	„	„	1 cukiernica platerowana, 2 kieliszki do jaj, 1 taca platerowana, kubek do mrożenia szampana, 2 podstawki do wazonów, 1 zapalniczka, 2 lichtarze i 25 sztuk rozmaitych przedmiotów platerowanych waga ogólna 6 kilogramów.
47439	39	„	Dr. Pfabe Wolbrom	5 łyżek srebrnych wagi 413 gr.
47440	40	„	Stanisław Owitowski Olkusz	4 marki srebrnych, 2 ruble bilonem i 4 korony 60 h bilonem.
47441	41	„	Dział Handlowy Komitetu Ratunk. Olkusz	6 koron bilonem 05 fenigów bilonem.
47442	42	„	Janostwo Osmołowsy Olkusz	1 broszka srebrna, 1 łańcuszek srebrny, 1 koperta srebrna od zegarka razem wagi 12,60 gr., 1 żeton Instytutu Technologicznego srebrny pozłacany wagi 48,8 gr., 1 krzyżyk i pierścionek złoty wagi 5,15 gr. 12 monet srebrnych wagi 97 gr. i 19 monet srebrnych wagi 200 gr.
47443	43	„	Mieszkańcy miasta Wolbromia	108 koron bilonem, 51 rub. 40 kop. miedzią, 20 hal. miedzią i 1 fenig miedzią.
47444	44	„	Bolesław Jasiński Olkusz	50 centimów srebrem, 1 marka srebrem, 5 koron srebrem, 50 kop. srebrem, 50 kop. bilonem i 1 kop. miedzią.
47445	45	15 lipiec	Kazimierz i Regina Tacikowscy Olkusz	1 obrączka złota z literami K. T. wagi 4,30 gr., 1 obrączka złota z literami R. A. wagi 5 gr., 1 papierosnica srebrna wagi 64 gr., 1 numizmat srebrny półtora rubla wagi 31,20 gr., 3 marki srebrem i 5 sztuk łomu złotego wagi 6,50 gr.
47446	46	„	Kajetan Rajchel Olkusz	60 kop. bilonem, 50 kop. srebrem, 12 koron srebrem, i 2 marki 50 fen. srebrem.
47447	47	„	Zofja Kalarus Olkusz	2 ruble bilonem
47448	48	„	Helena Mandatówna Olkusz	9 rub. 80 kop. bilonem.
47449	49	„	Marjanna Jasiówka Olkusz	1 srebrna obrączka ślubna wagi 2,60 gr.
47450	50	„	Juljan Kowalski Olkusz	70 kop. bilonem, 1 korona srebrem i 1 marka srebrem.

Kwitu Nr.	Oświadczenie №	Data wniesienia	Ofiarodawca	
47451	51	15 lipca	Zofja Szmidtowa Olkuszk	1 pierścionek złoty z chryzolitem wagi 3,10 gr.
47452	52	"	Janina Kowalska Olkuszk	2 numizmaty srebrne wagi 7,80 gr.
47453	53	"	Helena Makowska Imbramowice	3 ruble srebrem, 20 kop, bilonem, 1 bransoletka z bilonu srebrnego wagi 21,70 gr.
47454	54	"	Antoni Zwolski Imbramowice	12 koron srebrem, 3 rubli 50 kop. srebrem ¹ 1 frank srebrem, 5 rubli 40 kop. bilonem, i 1 numizmat srebrny wagi 8.60 gr.
47455	55	"	Mieszkańcy wsi Imbramowice	661 marek polskich w banknotach i 69 rubli w banknotach.
47456	56	"	Ignacy Domagała Imbramowice	20 marek polskich.
47457	57	"	Eleonora Piaskowska Imbramowice	3 ruble srebrem.
47458	58	"	Żelisława Gdeszowa Olkuszk	3 sztuki łomu srebrnego wagi 10,70 gr. 3 sztuki łomu złotego wagi 1,60 gr., 22 rub. 15 kop. bilonem i 80 hal. bilonem.
47459	59	"	Władysł. Turowska Olkuszk	2 pierścionki złote wagi 3,70 gr., 1 medaljon, 1 agrafka, 1 krzyżyk srebrne wagi 12,8 gr. i 4 kawałki łomu srebrnego wagi 8 gr.
47460	60	"	Józef Dobek wieś Chechło	3 rub. 15 kop. bilonem, 1 marka srebrem, i 2 sztuki łomu złotego wagi 2,10 gr.

Dalszy ciąg nastąpi.

Fr. Jeziorański.

Z SEKCJI VII.

W redagowaniu „Wiadomości Olkuskich“ biorą udział p. p. MICHAŁ MITKA, STANISŁAWA MITKOWA, IRENA KRZYSIKOWA i EDWARD JELEŃ. Towarzystwo Akcyjne Kluczowskiej fabryki papieru ofiarowało bezpłatnie 1000 arkuszy papieru na pierwsze potrzeby druku i przyrzekło dalszą ofiarę. Z powodu trudności drukarskich (brak zecerów) wyszedł 1 numer z przeszło miesięcznym opóźnieniem.

M. M.

Prosimy o wczesne nadsyłanie artykułów
i sprawozdań z Komitetów gminnych.

REDAKCJA.